

Marnixringvergadering Maandag 10 februari 2020 om 20.00 u

Leden: Frank, Geert, Jan B., Ingrid, Toon, Koen, Bart, Hans, Pierre, Alphonsine, Rik, Lut, Hilde, Marc, Patrick, Herman, Mieke, Guido, Jan, Maria, Betty, Wim, Chris en Liesbeth

Kandidaatleden: Jan Blanckaert

Gasten: Prof. Ruud Ryckaert, Roger Claes en Therese, en vrienden van Pierre

Verontschuldigd: Kris, Machtelt, Gaby Vandromme, Sander Loones

Protocolmeester Rik verwelkomt de aanwezigen, in het bijzonder professor Ruud Ryckaert, als spreker van de avond, Jan Blanckaert als kandidaat-lid alsook de gasten van Pierre. Hij herinnert iedereen aan ons jaarlijks concert met het strijkorkest 'Westhoek Consort' o.l.v. Nico Logghe, dat doorgaat op 24 april 2020 in de Sint Idesbaldus-kerk te Koksijde. Hij vraagt de leden een extra inspanning te doen om sponsoring aan te brengen en kaarten verkopen. Het menu: mals stukje van het kalf met een zalfje van wortel en gekonfijt witlof. Als dessert krijgen we ijs met een bananen schuimpje en koffie of thee tot slot.

De Marnixring heeft tot taak het Nederlands te dienen vertelt Wim. Onze taal wordt bedreigt. Engelstalige borden boven handelszaken, het toenemend gebruik van tussentaal, de verengelsing van het Nederlands, de aangekondigde onderwijshervormingen waarbij tot 50% Engelstalige cursussen kunnen aangeboden worden... We hebben heel wat werk voor de boeg. Maar vanavond bekijken we de geschiedenis van het Nederlands onder leiding van professor Ruud Ryckaert.

De geschiedenis van de Nederlandse Standaardtaal;

In zijn inleiding vertelt professor Ruud Ryckaert dat hij met ons de beknopte geschiedenis van 12 eeuwen standaardisering van het Nederlands wil overlopen. Het Nederlands is best een belangrijke taal in de wereld. Het is de moedertaal van zo'n 24 miljoen mensen, het komt in Europa op de 8ste plaats, wereldwijd staat het op de 37ste plaats op 6000 talen. Het is de officiële taal in 6 landen (Nederland, België, Suriname, Aruba, Curaçao en Sint Maarten). Het is de taal met het grootste woordenboek ter wereld: Woordenboek der Nederlandse taal (WNT), dit woordenboek is een historisch lexicon van het Nederlands van 1500- 1976, gepubliceerd van 1864-1998, bevat 50mlj woorden, 400.000 lemmata, op 49.255 bladzijden. Het moderne Nederlands bevat naar schatting 1 tot 5 miljoen woorden.

We maken een tijdreis met de professor vertrekkend van het Oudnederlands (van ca.700- ca. 1150), over het Middelnederlands (1150- ca. 1500), naar het Nieuw-Nederlands. Rond 1482 komt de term Nederlands voor het eerst op. Het Nieuw-Nederlands evolueert nog van het Dietsch (rond 1500), over het Nederduytsch (de taal van de Zeven Provinciën), naar het Nederlands (vanaf 19de eeuw).

Het werd een boeiend verhaal, gestaafd door bronnen, teksten, foto's, gekoppeld aan de grote historische momenten van de geschiedenis, van de beide Nederlanden (zoals de val van Antwerpen). In Noord-Nederland ontwikkelt het Nederlands zich tijdens de Gouden eeuw tot wereldtaal. Om goede communicatie (tijdens handelsmissies en culturele uitwisselingen) mogelijk te maken blijft men werken aan standaardisatie van de schrijftaal (1ste officiële spelling, 1ste officiële grammatica, Woordenboek der Nederlandse Taal). In het zuiden krijgen we een apart verhaal. De moedertaal zit in een ondergeschikte positie tijdens de Spaanse en Oostenrijkse tijd (17de- 18de eeuw). Tijdens de Franse tijd probeert de heersende elite het Frans op te dringen, maar de moedertaal blijft belangrijk. Midden de 19de eeuw, tijdens de korte periode van de Verenigde Nederlanden onder koning Willem I, wordt de taalkloof tussen Noord en Zuid langzaam gedicht. We krijgen een generatie Vlaamse intellectuelen die, goed opgeleid, de basis vormen van de Vlaamse Beweging. Na de Belgische opstand en onafhankelijkheid in 1830 ontstaat een Franstalige staat (ondanks het opnemen van de taalvrijheid in de grondwet).

De Vlaamse beweging strijd voor de wettelijke erkenning van het Nederlands in België en wordt zo de motor van één eeuw taalpolitieke strijd voor de rechten van het Nederlands die resulteert in de taalwetgeving van 1962- 1963. De verbreiding van het AN raakt vanaf de jaren 50 en 60 ruimer verspreid.

Besluit: Het Nederlands heeft zich in de loop van twaalf eeuwen ontwikkeld van een verzameling dialecten tot een gestandaardiseerde cultuurtaal, gecodificeerd in woordenboeken, grammatica's en in een uniforme spelling. Toch voelt in Vlaanderen het AN voor velen nog aan als een onwennig 'zondagspak' dat enkel in formele situaties wordt gebruikt.

Tot zover een zeer beknopte weergave van het, verrassend en boeiend, verhaal gebracht door professor Ruud Ryckaert. Hij besluit "Onder druk van het algemeen gebruik van het Engels bij de communicatie in het internationale bedrijfsleven, de internationale politiek en het onderwijs, zoals uw voorzitter aangeeft, vermindert het belang van het Standaard Nederlands. Of je dat kan tegengaan is nog de vraag, maar wees ervan overtuigd dat het Nederlands, als levende taal verder zal evolueren."

(Chris)